

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล รายละเอียดได้กล่าว เป็นลำดับดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามอำเภอ ขนาดสถานศึกษา และวิทยฐานะ

สมมติฐาน

1. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่ปฏิบัติงานใน อำเภอต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมแตกต่างกัน
2. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่ปฏิบัติงานใน สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมแตกต่างกัน
3. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่มีวิทยฐานะ ต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำนวน 794 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำนวน 266 คน ได้มาจากการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานะ (Yamane, 727-728 อ้างถึงใน พงศ์ศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546 : 104) หากกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบสัดส่วนของประชากรตามขนาด สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย ใช้วิธีจับฉลากโดยการสุ่มแบบไม่คืนกลับ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 266 คนจากครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ในขนาดสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประมวล แนวคิดที่ได้ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถามขึ้น มีจำนวน 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ มีลักษณะแบบ ตำราตรวจรายการ (Check List) ในประเด็นจำแนกตามอำเภอ ขนาดโรงเรียน และวิทยฐานะ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ใน 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมต่อตนเอง ด้าน คุณธรรมต่อวิชาชีพ ด้านคุณธรรมต่อสังคม จำนวน 55 ข้อ ประกอบด้วย แบบสอบถามเป็นแบบ มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยผู้ตอบ แบบสอบถามพิจารณาข้อความในแต่ละข้อว่ามีพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูอยู่ในระดับใด ได้แก่พฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดตามลำดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .876

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือในการ ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการ คือ ส่งด้วยตนเอง และแจ้งให้ทราบวันที่จะรับแบบสอบถามคืน หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 15 วัน ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจนได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด

3. เมื่อได้แบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผล และหาค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอำเภอ ขนาดสถานศึกษา และ วิทยฐานะ โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยภาพรวมและรายด้าน

3. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่มีวิทยฐานะต่างกันโดยการทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) จำแนกตามอำเภอและขนาดสถานศึกษา เมื่อพบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกัน จะนำไปทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheff 's Method)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมต่อตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมต่อตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ติดตามข้อมูล ข่าวสาร ในด้านการศึกษา การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมต่อวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีแผนการสอนที่ใช้เน้นกิจกรรม การแสวงหาความรู้และสร้างความรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.4 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมต่อสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามอำเภอ ขนาดสถานศึกษา และวิทยฐานะ สามารถสรุปได้ว่า

2.1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในอำเภอต่างกันมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Scheffé พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมสูงกว่าครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมต่อตัวเอง คุณธรรมต่อวิชาชีพ และคุณธรรมต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Scheffé พบว่า ด้านคุณธรรมต่อตนเองครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีพฤติกรรมคุณธรรมสูงกว่าครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลาง ในด้านคุณธรรมต่อวิชาชีพครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีพฤติกรรมคุณธรรมสูงกว่าครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็กและด้านคุณธรรมต่อสังคมครูที่ปฏิบัติหน้าที่ใน

สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมสูงกว่าครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

2.3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่มีวิทยฐานะและไม่มีวิทยฐานะมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมในภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจิระศักดิ์ สงวนชีพ (2542 : 114) ได้ศึกษาพฤติกรรมคุณธรรม-จริยธรรมของครู-อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า ครู-อาจารย์มีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของลำดวง สิริชานันท์ (2543 : 83) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียนและนักเรียนในสังกัดมณฑลท่า-หนองแสง พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ และมีความสำคัญในการเป็นผู้นำด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้นบทบาทหน้าที่ของครู จำเป็นต้องยึดหลักคุณธรรมอย่างเคร่งครัด เพราะหน้าที่ครูต้องเกี่ยวข้องกับผู้คนจำนวนมาก ครูจึงต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของครูที่ดี ตามที่ ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ (2542 : 18) ได้ให้ความหมายคือครูที่สังคมส่วนใหญ่ปรารถนาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในยุคปฏิรูปการศึกษา คือเป็นครูที่แท้ เป็นกัลยาณมิตรของศิษย์ เป็นผู้มีความขยัน อดทน อดกลั้น มีความตั้งใจในการอบรมสั่งสอนทั้งในด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ มีความตั้งใจมั่นคงและแน่วแน่ต่อวิชาชีพครู ซื่อสัตย์ จริงใจและมีเมตตา วิทยาการและความฉลาดรอบรู้ในเหตุและผล เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักวางตนและสำรวม ระมัดระวัง ความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบอันดีงาม ประพฤติปฏิบัติตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมไร้พรมแดนและเป็นแบบอย่างที่ดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ด้านคุณธรรมต่อตนเอง ผลการวิจัย พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร สอนสนาม (2543 : 59) ได้ศึกษาพฤติกรรมคุณธรรม-จริยธรรมของครู-อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ครู-อาจารย์มีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมในด้านพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา เชื้อหอมอุ (2547 : 70) ได้ศึกษาการปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรมของครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีการปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านการครองตน อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูมีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นครู ที่มีคุณธรรมต่อตนเอง มีจรรยาบรรณของครู มีหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต เป็นวิชาชีพที่เป็นแบบอย่าง ขยันหมั่นเพียรในการถ่ายทอดความรู้และอบรมศิษย์ ซื่อสัตย์สุจริต เมตตาต่อศิษย์ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอุดม นิลแสง (2542 : 133) ที่กล่าวว่า ครูที่มีคุณธรรมจะปฏิบัติตนกับศิษย์ไปในทางที่ดี ทั้งกาย วาจา ใจ และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยความรักและความนับถือจากศิษย์และสอดคล้องกับ ผกา สัตยธรรม (2544 : 204) ที่ว่า ครูปัจจุบัน นอกจากมีความรู้ความสามารถ สิ่งที่ครูขาดไม่ได้คือ คุณธรรมที่ครูจะต้องศึกษา เพื่อใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสั่งสอนศิษย์ให้มีคุณธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

1.2 ด้านคุณธรรมต่อวิชาชีพ ผลการวิจัย พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรินทร์ ปัจฉิมมะ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ด้านครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ พบว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกมลทรรศน์ แซ่เฮง (2542 : 93) ที่ศึกษาการปฏิบัติตนจรรยาบรรณครูของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูส่วนมากมีการตื่นตัวที่จะพัฒนาตนเองตลอดเวลาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ ได้มีการจัดอบรมประชุมสัมมนาอย่างต่อเนื่องและตามสถาบันการศึกษาต่างๆมีเอกสาร ตำรา ผลงาน วิจัย สะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า ดังที่ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2542 : 46-47) การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ

เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอาจทำได้ดังนี้ คืออ่านหนังสือ วารสาร ศึกษาคูณ การเข้ารับการอบรม การสรรหาวิธีการทำงาน การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ การเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพ และการค้นคว้า และจัดทำผลงานทางวิชาการชุมชน ดังที่พุทธทาสภิกขุ (อ้างถึงใน ณรงค์ สิทธิประเสริฐ 2537 : 121) แสดงปาฐกถาไว้ว่า ครูเป็นปวงชนียบุคคลที่โลกต้องบูชา ดังนั้นครูต้องเป็นผู้เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่หวังผลตอบแทน อีกทั้งปัจจุบันได้มีการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ครูเข้าใจในภาระงานที่ตนต้องรับผิดชอบ ทำให้ครูสนใจในการที่จะทำผลงานทางวิชาการมากขึ้น เพราะผลงานที่สามารถทำได้ย่อมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตครูให้ดี

1.3 ด้านคุณธรรมต่อสังคม ผลการวิจัย พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา วราเรืองฤทธิ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต1 ในด้านจรรยาบรรณต่อสังคมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชชัช ถนอมเงิน (2550 : 71) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณครูของครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ในด้านจรรยาบรรณต่อสังคม อยู่ในระดับมากเช่นกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูมีวิถีชีวิตที่ต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นและชุมชนจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างครูด้วยกัน รวมถึงชุมชนที่มีส่วนได้เสียในการร่วมพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ การรับฟังความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานด้วยความจริงใจ การให้ความช่วยเหลือชุมชนมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาทั้งปวง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อนุกุล ภูระวรรณ์ (2550 : 119) ครูถือว่าเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญของชุมชนในการพัฒนาต่างๆ ผู้บริหารและครูตระหนักดีว่า การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่ชุมชนตามโอกาสและความเหมาะสม ถือเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของครู ดังนั้นครูจึงมีความตระหนักในการพัฒนาคนให้มีภูมิปัญญา รู้จักเลือกวิธีการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ดังที่ ผกา สัตยธรรม (2544 : 217) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูที่เกี่ยวกับสังคม เพื่อนครูและผู้ปกครองคือครูต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้ปกครอง ให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมอาชีพเดียวกันดังนั้นครูจึงจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิบัติต่อบุคคลอื่น โดยการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ

2. วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามอำเภอ ขนาดสถานศึกษา สังกัด และวิทยฐานะ

2.1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในอำเภอต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย วณิชรัตน์ (2548 : 67) เรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 2 พบว่าสถานที่ตั้งต่างกัน ความสามารถในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน การวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ในยุคปัจจุบัน การพัฒนาครูเป็นสิ่งสำคัญ รัฐบาลจึงมุ่งเน้นที่จะพัฒนาครูให้ครอบคลุมทุกสถานศึกษา จึงมีการอบรม สัมมนา อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความสามารถสู่การปฏิบัติที่หลากหลายทำให้เกิดผลสำเร็จสามารถพัฒนาตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแล โดยเฉพาะเขตพื้นที่การศึกษา ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่นั้นๆ จัดการอบรม สัมมนา ให้กับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่ต้องกำกับ ดูแล สถานศึกษา และพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงตระหนักถึงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีแนวทางในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนตามมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนด โดยเฉพาะบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ ครูผู้สอน(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3, 2553 : 9)

2.2 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุกุล ฐระวรรณ (2550 : 141) เรื่องการศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 เขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 พบว่า พฤติกรรมของครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกัน โดยรวมมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีความคิดเห็นต่างกันคือด้านพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อศิษย์และด้านพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรินทร์ ปัจฉิมมะ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ

ประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณครูแตกต่างกัน

การวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก การปฏิบัติงานของครู อาจมีปัจจัยหลายอย่างที่ ทำให้ครูในแต่ละสถานศึกษามีพฤติกรรมด้านคุณธรรมต่างกัน ทั้งปัจจัยภายนอก เช่น ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อมและปัจจัยภายใน เช่น บุคลากรในสถานศึกษา ทรัพยากร การบริหารงาน ซึ่งทั้งหมดนั้น ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูทั้งสิ้น โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดใหญ่ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของชุมชนทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีความตระหนักถึงบทบาทและให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมต่อตนเองที่จะต้องมีความรู้ความสามารถ คุณสมบัติ บุคลิกภาพที่เหมาะสม ปฏิบัติตนตามระเบียบและมาตรฐานวิชาชีพครู อีกทั้งสถานศึกษาขนาดใหญ่มีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรและมีความพร้อมในด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณและเทคโนโลยีที่ทันสมัย จึงทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่เสมอ ใส่ใจศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับวิชาชีพครู ที่สำคัญสถานศึกษาขนาดใหญ่จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณธรรมต่อวิชาชีพ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งจะอยู่ห่างไกล ความเจริญ ซึ่งมีวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างจำกัด อีกทั้งสถานศึกษาขนาดใหญ่มีชุมชนที่เข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเมือง พฤติกรรมด้านคุณธรรมต่อสังคมของครูจึงถูกจับตามองจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย โดยเฉพาะชุมชน เพราะครูเป็นบุคลากรที่สำคัญของชุมชนในการพัฒนา ด้านต่างๆ การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษาชุมชนตามโอกาสและความเหมาะสม ทำให้ครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ให้ความสำคัญในการปฏิสัมพันธ์กับชุมชน

2.3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ที่มี

วิทยฐานะต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามวิทยฐานะในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา เชื้อหอมดู (2547 : บทคัดย่อ) เรื่อง การปฏิบัติตนด้านคุณธรรมของครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม พบว่า พฤติกรรมของครูที่ปฏิบัติงานที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมไม่แตกต่างกัน

การวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก คุณธรรมครูเป็นหลักปฏิบัติที่ครูควรยึดถือ ซึ่งหมายความว่า ความประพฤติหรือกิริยาวาจา โดยยึดหลักพฤติกรรมเป็นสำคัญ ครูผู้สอนจะต้องใช้เป็นแนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติ เพื่อรักษาเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะความเป็นครู โดยมี

เป้าประสงค์ร่วมกัน คือ มุ่งความเจริญ ความมั่นคง ของผู้ปฏิบัติงานและความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ทองอินทร์ เตชะแก้ว (2552 : 144) คุณธรรมจริยธรรม คุณงามความดี ความมีเหตุผล ความสงบสุขในสังคมเป็นพื้นฐานทางสังคมที่ทุกคนต้องการให้มีขึ้นในตัวบุคคล และความต้องการพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมยังเป็นสิ่งที่ช่วยบรรเทาความดีในสังคม ทำให้สังคมสงบสุข มีความรัก ความสามัคคี การให้ความรู้และการได้รับความรู้ ทางด้านคุณธรรมจริยธรรม การอบรมเลี้ยงดู การสั่งสมความดี อาจมีแนวทางที่ไม่เหมือนกันแล้วแต่บุคคลและสถานการณ์แต่ท้ายที่สุดแล้วก็คือ ต้องการให้บุคคลเป็นคนดี มีคุณธรรมและ นำพาความเจริญมาสู่สังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้จัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูทุกด้าน โดยเฉพาะด้านคุณธรรมต่อตนเอง ส่งเสริมให้ครูได้รับการยกย่องและได้รับรางวัลต่างๆเพื่อกระตุ้นให้ครูได้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และหาแนวทางมาตรฐานในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมที่พึงประสงค์ของครู เพื่อพัฒนาครูให้มีมาตรฐานในด้านคุณธรรม สามารถนำแนวทางที่ได้มาประพฤติปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อตนเองและหน่วยงานที่ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ครูควรมีการพัฒนา มีบทบาทในการรับรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ มีแนวทางและทักษะในการรับรู้ข่าวสารเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม รู้จักประยุกต์รูปแบบข้อมูลข่าวสารลักษณะต่างๆเพื่อนำมาจัดการเรียนรู้และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาวิชาชีพและสังคม

1.3 ครูควรตระหนักและให้ความสำคัญในการเตรียมการสอนให้ครบกระบวนการจัดทำแผนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยครูต้องใช้ความรู้ ความคิด ความสามารถ ลงมือทำ ในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน

1.4 ครูควรริเริ่มในการดำเนินกิจกรรมที่สนับสนุนส่งเสริม รวบรวมข้อมูลและเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่เหมาะสมมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเชิญบุคคลท้องถิ่นมาเป็นวิทยากร การนำศิษย์ไปศึกษาแหล่งวิทยาการชุมชน การรณรงค์ใช้สินค้าพื้นเมือง จัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนพร้อมๆกัน

1.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการพัฒนาครูทั้งระบบ มุ่งเน้นเป้าหมายที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูต่างพื้นที่มีส่วนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน

พร้อมทั้งเสนอปัญหาและอุปสรรค เพื่อร่วมมือกันหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่คอยกำกับ ดูแล ประสานงาน เพื่อการพัฒนาครูให้ทั่วถึงทุกพื้นที่

1.6 สถานศึกษาที่มีศักยภาพควรเป็นโรงเรียนแกนนำ ในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ร่วมกันในการพัฒนาคุณธรรมครู โดยการสนับสนุนทั้งด้านบุคลากร เอกสาร สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อยกระดับครูและสถานศึกษา

1.7 ครูที่มีวิทยฐานะเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในระเบียบกฎเกณฑ์เป็นอย่างดี จึงควรวางตัวให้เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์และเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาที่ดี สนับสนุน ส่งเสริม แนะนำแนวทางการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเหมาะสมให้กับผู้ร่วมงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูที่ส่งผลต่อผู้เรียน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูที่มีผลงานดีเด่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของครูที่ส่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

Prince of Songkhla University
Pattani Campus